

ΕΛΕΤΑΕΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΣΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Ν/Σ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ,
ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΖΩΝΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Μάρτιος 2020

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή

Κεφάλαιο Α νομοσχεδίου: Περιβαλλοντική Αδειοδότηση

Κεφάλαιο Γ νομοσχεδίου: Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών

Κεφάλαιο Δ νομοσχεδίου: Ζώνης εντός Προστατευόμενων Περιοχών

Πρώτη πρόταση πρόσθετου άρθρου

Δεύτερη πρόταση πρόσθετου άρθρου

ΕΛΕΤΑΕΝ

Κώστα Βάρναλη 52 & Επιδαύρου, Χαλάνδρι 15233 (Πολύδροσο), 1^{ος} όροφος, τηλ./fax. 2108081755
Δ/ση Προέδρου ΔΣ και Διοίκησης: Τύχης 2, Χαλάνδρι 15233, τηλ. 2106816803, fax. 2106816837
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου που αφορούν την περιβαλλοντική αδειοδοτήση κινούνται γενικά σε θετική κατεύθυνση. Ιδιαίτερη προσοχή όμως χρειάζεται στη διατύπωση και την αξιολόγηση των συνεπειών ορισμένων διατάξεων που αφορούν τις προστατευόμενες περιοχές.

Στο παρόν υπόμνημα παρουσιάζονται αναλυτικά οι παρατηρήσεις μας στα Κεφάλαια Α, Γ και Δ του νομοσχεδίου και προτείνονται δύο ακόμα νομοθετικές ρυθμίσεις:

- μια ρύθμιση που αφορά την εγκατάσταση ΑΠΕ σε διακατεχόμενες εκτάσεις (και άπτεται της δασικής νομοθεσίας)
- μια ρύθμιση για την άρση αντίφασης που δεν επιτρέπει την έκδοση αδειών δόμησης αιολικών πάρκων σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας παρόλο που τα αιολικά επιτρέπονται σε ΑΓΥΠ.

Από τις παρατηρήσεις μας, οι πιο σημαντικές έχουν ειδική επισήμανση με κόκκινη γραμματοσειρά. Αυτές είναι:

1. Η επέκταση της διάρκειας των ΑΕΠΟ σε 15 έτη πρέπει να καταλάβει αυτόματα και τις υφιστάμενες ΑΕΠΟ (άρθρο 1 νομοσχεδίου).

Ομοίως πρέπει να καταλάβουν τις υφιστάμενες και εκκρεμείς διαδικασίες, οι νέες διατάξεις και οι νέες προθεσμίες για τη Διοίκηση.

2. Σε περιπτώσεις υποβολής Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ (άρθρο 4 νομοσχεδίου, περίπτωση ββ, παρ. 2.β του άρ. 6 του ν.4014/2011) θα πρέπει να ζητείται νέα ΜΠΕ μόνο εφόσον οι ουσιώδεις μεταβολές των επιπτώσεων είναι επί τα χείρω. Χαρακτηριστικό παράδειγμα βελτίωσης, στην οποία δεν θα πρέπει να ζητείται νέα ΜΠΕ, αποτελεί η μείωση του πλήθους των ανεμογεννητριών με αύξηση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών και την αλλαγή της οδοποιίας εντός του ευρύτερου πολυγώνου.

3. Στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας θα πρέπει οι δημόσιες αρχές να μην αποκρύπτουν και να μην αμελούν να παραδώσουν στο φορέα του έργου κρίσιμες πληροφορίες και μάλιστα να τις επικαλούνται ακολούθως για αρνητική γνωμοδότηση ή απόρριψη του έργου (άρθρο 5 νομοσχεδίου, η παρ. 1 του άρ. 11 του ν.4014/2011). Εξαίρεση θα πρέπει να γίνεται μόνο για τις υπηρεσίες εθνικής άμυνας.

4. **Ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι αλλαγές που προτείνουμε στα άρθρα 46 και 47 του νομοσχεδίου.** Η αξιολόγηση των σχετικών διατάξεων των άρθρων 46 και 47 δεν μπορεί να γίνει ανεξάρτητα από την έντονη συζήτηση που γίνεται περί των δήθεν καταστροφικών επιπτώσεων των αιολικών πάρκων. Δυστυχώς, όλοι έχουμε γίνει μάρτυρες φαινομένων λαϊκισμού και ισοπέδωσης ή και ενεργειών που αποσκοπούν στην άσκηση πολιτικής πίεσης και υπονόμησης της ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, οι προωθούμενες τροποποιήσεις δεν θα πρέπει να αφήνουν περιθώρια να ερμηνευθούν ως πολιτική υποχώρηση στο λαϊκισμό ούτε θα πρέπει να επιτρέπουν τη ριζική ανατροπή της κλιματικής πολιτικής. Εκφράζουμε την έντονη ανησυχία μας ότι αυτός ο κίνδυνος είναι ορατός.

4.1. Για αυτό στο άρθρο 46:

- Πρέπει να επανέλθει οπωσδήποτε η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν.1650/1986 που καταργείται με το σχέδιο νόμου. Έτσι θα παραμείνει σαφές ότι μπορεί να υποβάλλονται αιτήσεις και να εξετάζονται οι επιπτώσεις προτεινόμενων έργων Α.Π.Ε. (μέσω της ΜΠΕ και της ΕΟΑ) σε περιοχές Natura που δεν είναι ζώνες απόλυτης προστασίας ή προστασίας της φύσης, οικότοποι προτεραιότητες ή περιοχές Ramsar. Υπενθυμίζεται -διότι έχει σημασία- ότι η διάταξη αυτή (που καταργείται με το σχέδιο νόμου) εισήχθη το 2011 με το άρθρο 5 του ν.3937/2011.
- Δεν θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να ορίζονται ζώνες προστασίας οικοτόπων και ειδών ή ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων και να απαγορεύονται επιλεκτικά από αυτές οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ (34). Έτσι θα αποφευχθεί η εμπαθής αντιμετώπιση της αιολικής ενέργειας. Για αυτό προτείνουμε μια πολύ σημαντική τροποποίηση της παρ. 4 άρθρου 19 του ν.1650/1986.

4.2. Στο άρθρο 47:

Οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες δεν πρέπει να αποτελούν μονομερή άσκηση περιβαλλοντικού λαϊκισμού που εκτελούνται εν κενώ. Αντίθετα πρέπει να αποτελούν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης θα διασφαλίζουν την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ισορροπία.

Για να επιτευχθεί αυτό:

- Θα πρέπει οι ΕΠΜ να συνοδεύονται από αναλυτική και τεκμηριωμένη **εκτίμηση των επιπτώσεων** των μέτρων που προτείνουν στην ανάπτυξη και την κοινωνία.
- Θα πρέπει οπωσδήποτε κατά την εκπόνηση και την έγκρισή τους να **διασφαλίζεται η εμπλοκή των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ** (ενέργειας, χωροταξίας και δασών).
- Τέλος, **θα πρέπει οπωσδήποτε ο Υπουργός να έχει εγκρίνει προηγουμένως την οικεία ΕΠΜ, για να δικαιούται να ορίσει μεταβατικά μέτρα προστασίας για 2 έτη χωρίς ΠΔ.**

Για όλα αυτά προτείνουμε τρεις σημαντικές τροποποιήσεις.

5. Πρέπει να διαγραφούν τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 6 του άρθρου 9 διότι είναι τελείως αντίθετα προς την απλοποίηση και προσθέτουν μεγάλη καθυστέρηση σε έργα Α1 και Α2 που έως σήμερα δεν ήταν υποχρεωτικό να περάσουν ΚΑΣ. Μάλιστα τα συγκεκριμένα εδάφια υπονομεύουν πλήρως τη διάταξη για εντός 20 ημερών σύγκλιση του ΚΕΣΠΑ.

Αναλυτικότερη τεκμηρίωση όλων των ανωτέρω υπάρχει στο υπόμνημά μας ακολούθως.

Τέλος σημειώνουμε ότι αναμένουμε -και στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής που έχει συστήσει το ΥΠΕΝ- να επεξεργαστούμε διατάξεις ειδικές για τη διαδικασία αδειοδότησης των Α.Π.Ε. μετά την άδεια παραγωγής, η οποία εμπλέκει και όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

ΑΡΘΡΟ 1

Σημαντική παρατήρηση

α) Είναι θετικό ότι επεκτείνεται η διάρκεια ισχύος των ΑΕΠΟ σε 15 έτη (άρ. 2, παρ. 8.α του ν.4014/2011)

Όμως έχει παραμείνει αναλλοίωτη η παρ. 8.γ του άρ. 2 του ν.4014/2011 που κάνει λόγο για 10ετή διάρκεια και αυτό θα δημιουργήσει σύγχυση. Πρέπει λοιπόν να προστεθεί νέα αυτόνομη παράγραφος 2 στο άρθρο 1 του σχεδίου νόμου με το ακόλουθο περιεχόμενο:

*«Η διάρκεια των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ΑΕΠΟ παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση **δεκαπενταετίας** από την έκδοσή τους εφόσον δεν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν».*

β) Ως γενική παρατήρηση σημειώνουμε ότι θα πρέπει να εισαχθεί διάταξη που να διευκρινίζει ότι οι προθεσμίες που τροποποιούνται με το παρόντα νόμο καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης, τροποποίησης ή ανανέωσης ΑΕΠΟ ακόμα και εάν αυτές (οι προθεσμίες) έχουν παρέλθει.

«Οι διατάξεις των άρθρων 3, 5 και 6 του ν.4014/2011 όπως τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο, περιλαμβανομένων των προθεσμιών που τίθενται για τη Διοίκηση καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης, τροποποίησης ή ανανέωσης ΑΕΠΟ ακόμα και εάν, κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, αυτές οι προθεσμίες έχουν παρέλθει».

ΑΡΘΡΟ 2

Περίπτωση β.ββ της παρ.2 του άρ. 3 του ν.4014/2011

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η διαφάνεια και η προβλεψιμότητα, η περίπτωση αυτή να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

*«ββ) Έλεγχος πληρότητας του φακέλου ΜΠΕ εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε εργάσιμων ημερών από την ημέρα υποβολής του. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη πληρότητας αυτού, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ζητά από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας τα απαιτούμενα προς συμπλήρωση στοιχεία. Η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή διενεργεί έλεγχο πληρότητας του συμπληρωμένου φακέλου εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε εργάσιμων ημερών και είτε προχωρά στα επόμενα στάδια είτε απορρίπτει τον φάκελο εάν διαπιστωθούν ελλείψεις **οι οποίες αφορούν αποκλειστικά τα προς συμπλήρωση στοιχεία που είχε ήδη ζητήσει κατά το προηγούμενο εδάφιο**. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου έχει ως συνέπεια να θεωρείται ο Φάκελος πλήρης».*

Όμοιες συμπληρώσεις να γίνουν σε όλες τις ανάλογες διατάξεις που αφορούν συμπλήρωση φακέλου (π.χ. στην περίπτωση **β της παρ.3 του άρ. 4 του ν.4014/2011** που ρυθμίζεται με την παρ. 3 του άρ. 2 του σχεδίου νόμου ή στην περίπτωση **α της παρ.3 του άρ. 5 του ν.4014/2011** που ρυθμίζεται με την παρ. 1 του άρ. 3 του σχεδίου νόμου ή στην περίπτωση **α της παρ.2 του άρ. 6 του ν.4014/2011** που ρυθμίζεται με την παρ. 1 του άρ. 4 του σχεδίου νόμου).

Περίπτώσεις β.γγ και β.δδ της παρ.2 του άρ. 3 του ν.4014/2011

α) Κατά την περίπτωση β.γγ ο φάκελος ΜΠΕ αποστέλλεται προς γνωμοδότηση σε φορείς και υπηρεσίες μόνο εφόσον η γνωμοδότησή τους κρίνεται ουσιώδης.

Κατά την περίπτωση β.δδ η περιβαλλοντική αρχή συγκαλεί το ΚΕΣΠΑ εφόσον γνωμοδοτήσεις που δεν υπεβλήθησαν κρίνονται ουσιώδεις.

Από τις ως άνω διατυπώσεις είναι φανερό ότι αν έχει καθυστερήσει μια γνωμοδότηση, τότε υποχρεωτικά πρέπει να συγκληθεί το ΚΕΣΠΑ και δεν καταλείπεται καμία κρίση στην περιβαλλοντική αρχή όπως φαίνεται να υπονοεί η περ. β.δδ. Τούτο διότι, με βάση την β.γγ από τη στιγμή που η περιβαλλοντική αρχή απέστειλε το φάκελο σε κάποιον φορέα σημαίνει ότι το έχει ήδη θεωρήσει ουσιώδη.

Για την άρση αυτής της αντίφασης προτείνεται να διαγραφεί η φράση «εφόσον η γνωμοδότηση αυτή κρίνεται ουσιώδης» από την περ. β.γγ η οποία να διατυπωθεί ως εξής:

«γγ) Αποστολή του φακέλου της ΜΠΕ προς γνωμοδότηση στους αρμόδιους δημόσιους φορείς και υπηρεσίες, ~~εφόσον η γνωμοδότηση αυτή κρίνεται ουσιώδης~~, καθώς και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ για τη διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης εντός μίας εργάσιμης ημέρας από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας».

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση γ της παρ.3 του άρ. 4 του ν.4014/2011 που ρυθμίζεται με την παρ. 3 του άρ. 2 του σχεδίου νόμου, δεν υπάρχει αυτή η φράση (ορθώς).

β) Εναλλακτικά, θα μπορούσε να ακολουθηθεί η αντίστροφη προσέγγιση: να παραμείνει η φράση «εφόσον η γνωμοδότηση αυτή κρίνεται ουσιώδης» στην περίπτωση β.γγ (δηλαδή η περιβαλλοντική αρχή θα μπορεί να επιλέξει να μη στείλει το φάκελο σε φορείς που δεν θεωρεί ουσιώδεις) και να διαγραφεί η όμοια φράση από την β.δδ (δηλαδή, ελλείψει μιας γνωμοδότησης θα πρέπει να συγκαλείται το ΚΕΣΠΑ).

γ) Σημειώνουμε πάντως ότι η αποτελεσματικότητα της συγκεκριμένης διάταξης υπονομεύεται πλήρως από την παρ. 6 του άρθρου 9 για το ΚΑΣ, όπως αναλύουμε στη συνέχεια.

Περίπτωση β.δδ της παρ.2 του άρ. 3 του ν.4014/2011

Η περιβαλλοντική αρχή να υποχρεούται να συγκαλέσει το ΚΕΣΠΑ και μετά από αίτημα του φορέα του έργου. Να προστεθεί στο τέλος εδάφιο ως εξής:

«Η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή συγκαλεί υποχρεωτικά, εντός αποκλειστικής προθεσμίας 20 ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον φορέα του έργου, το Κεντρικό

Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) και εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 13 του παρόντος».

Ανάλογη προσθήκη να γίνει στο τέλος της περίπτωσης δ της παρ.2 του άρ. 3 του ν.4014/2011 για το ΠΕΣΠΑ.

ΑΡΘΡΟ 3

Περίπτωση β.ββ της παρ. 2 του άρ. 5 του ν.4014/2011

Διαφωνούμε με την οριζόντια υποχρέωση τροποποίησης της ανανεούμενης ΑΕΠΟ μόνο εκ του λόγου ότι έχει υπάρξει νέο κανονιστικό πλαίσιο. Για να υπάρξει τέτοια υποχρέωση θα πρέπει το νέο κανονιστικό πλαίσιο να περιέχει ειδικές μεταβατικές διατάξεις. Ελλείψει τέτοιων θα πρέπει η ΑΕΠΟ να ανανεώνεται χωρίς τροποποίησή της. Για αυτό πρέπει να υπάρξει κατάλληλη διατύπωση ως ακολούθως:

ββ) εφόσον προκύπτει ανάγκη τροποποίησης της ΑΕΠΟ, επειδή η μεταβολή των χαρακτηριστικών του έργου δύναται να καθιστά αναγκαία την αλλαγή στους περιβαλλοντικούς όρους ή επειδή είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση σε ειδικές μεταβατικές διατάξεις νεότερου κανονιστικού πλαισίου, καλεί τον φορέα του έργου να υποβάλει, εντός προθεσμίας τριών μηνών, φάκελο για τροποποίηση της ΑΕΠΟ κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 περ. α. Προκειμένου η περιβαλλοντική αρχή να διαπιστώσει αν συντρέχει η περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνει υπόψη τις ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, αλλά όχι πιθανές μεταβολές στο κανονιστικό πλαίσιο, περιλαμβανομένου του καθεστώτος προστασίας ή χρήσεων γης στο χώρο εγκατάστασης που επήλθαν μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ εκτός εάν τα σχετικά διατάγματα ή αποφάσεις περιέχουν ειδικές μεταβατικές διατάξεις».

Νέα παράγραφος 4 στο άρθρο 5 του ν.4014/2011

Για την αποφυγή άχρηστων διαδικασιών και κυρίως για τη διασφάλιση ισότιμης αντιμετώπισης όμοιων περιπτώσεων (ήτοι των έργων που πλέον εντάσσονται στην κατηγορία Β), προτείνεται να προστεθεί νέα παρ. 4 στο άρθρο 5 του ν.4014/2011 ως ακολούθως:

«4. Σε περίπτωση που κατά τη λήξη ισχύος της ΑΕΠΟ το έργο ή η δραστηριότητα έχει καταταγεί στη δεύτερη κατηγορία (Β), η υπαγωγή του σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) κατά το άρθρο 8 γίνεται αυτομάτως χωρίς την αναζήτηση πρόσθετων γνωμοδοτήσεων ή εγκρίσεων από οποιαδήποτε αρχή».

ΑΡΘΡΟ 4

Προτείνεται κατ' αρχάς και οι προθεσμίες για την τροποποίηση της ΑΕΠΟ να είναι αποκλειστικές όπως και στην περίπτωση του άρθρου 2.

Αλλαγές στην παρ. 1 του άρ. 6 ν.4014/2011

Προτείνεται να γίνουν αλλαγές και στην παρ. 1 του άρ. 6 ν.4014/2011. Συγκεκριμένα, όταν υποβάλλεται φάκελος τροποποίησης

α) θα πρέπει η περιβαλλοντική αρχή να συμβουλευέται τις γνωμοδοτήσεις που είχαν συλλεγεί κατά την έκδοση της ΑΕΠΟ και εφόσον οι γνωμοδοτούσες υπηρεσίες δεν είχαν περιλάβει κάποιο περιορισμό ή σχόλιο από το οποίο να προκύπτει βάσιμα ότι πιθανόν να είχαν αντίρρηση στην αιτούμενη τροποποίηση, αυτή θα πρέπει να προχωρεί άμεσα.

β) πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα της απαίτησης των δασικών υπηρεσιών η έγκριση επέμβασης που ενσωματώνεται στην ΑΕΠΟ να αφορά ακριβώς τις εκτάσεις επέμβασης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ακόμα και μια ελάχιστη τροποποίηση της θέσης εγκατάστασης μιας ανεμογεννήτριας να απαιτεί τροποποίηση της ΑΕΠΟ. Θεωρούμε ότι μια τέτοια μεταβολή δεν θα πρέπει να αυτόματα να οδηγεί σε διαδικασία τροποποίησης.

Για αυτό προτείνεται η παρ. 1 του άρ. 6 ν.4014/2011 να τροποποιηθεί ως ακολούθως:

«1. Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης περιβαλλοντικά αδειοδοτημένων έργων ή δραστηριοτήτων, υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Φάκελο Τροποποίησης ΑΕΠΟ, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 του παρόντος.

1α. α) Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δύναται να υποβάλει προς την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, αντί για φάκελο τροποποίησης ΑΕΠΟ, μόνο την τεχνική περιγραφή της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου, εάν ο σκοπούμενος εκσυγχρονισμός, επέκταση, βελτίωση ή τροποποίηση των παραπάνω έργων είναι σύμφωνος με τους όρους της ισχύουσας ΑΕΠΟ. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή οφείλει να αποφασίσει σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός εάν απαιτείται υποβολή φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ, οπότε και ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στις ακόλουθες παραγράφους, ή εάν δεν απαιτείται τροποποίηση της ισχύουσας ΑΕΠΟ. Για την απόφασή της αυτή, η περιβαλλοντική αρχή λαμβάνει ιδίως υπόψη πιθανούς περιορισμούς ή όρους που έχουν τεθεί από τις γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών και φορέων της Διοίκησης που έχουν γνωμοδοτήσει κατά το στάδιο της ΑΕΠΟ. Εάν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τότε τεκμαίρεται ότι δεν απαιτείται τροποποίηση της ισχύουσας ΑΕΠΟ.

β) [ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν γίνει αποδεκτό η έγκριση επέμβασης που ενσωματώνεται στην ΑΕΠΟ να αφορά όλο το πολύγωνο (και το τμήμα να υπολογίζεται μετά με τις οριστικές μελέτες κατάληψης κλπ) ίσως η ακόλουθη περίπτωση β' δεν χρειάζεται.]

Για την εφαρμογή της προηγούμενης περίπτωσης (α), ειδικά για τις περιπτώσεις σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην έννοια εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης περιβαλλοντικά αδειοδοτημένων έργων ή δραστηριοτήτων της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνονται ενδεικτικά και η οριστικοποίηση των ακριβών θέσεων και επιφανειών επέμβασης επί του εδάφους για την εγκατάσταση των παραγωγικών εξοπλισμών εντός του ευρύτερου πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού, τα έργα υποδομής για την εγκατάσταση αυτών, η

οριστικοποίηση της οδοποιίας πρόσβασης και της εσωτερικής οδοποιίας του σταθμού, η οριστικοποίηση των έργων σύνδεσης του σταθμού στο ηλεκτρικό δίκτυο περιλαμβανομένης της όδευσης των γραμμών ηλεκτρικής διασύνδεσης, η οριστικοποίηση των θέσεων και των χαρακτηριστικών των οικίσκων ελέγχου και υποσταθμών, η οριστικοποίηση του τύπου και του πλήθους των μονάδων και των γεωμετρικών και λοιπών χαρακτηριστικών του παραγωγικού εξοπλισμού.

Στην περίπτωση που:

(ι) εντός της προθεσμίας της περίπτωσης α' η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή κρίνει ότι δεν απαιτείται υποβολή φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ ή

(ιι) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της περίπτωσης α' ή

(ιιι) συντρέχει η περίπτωση β.αα' της παραγράφου 2 ακολούθως, (σημ. η παρ. β.αα' είναι αυτή που αναφέρεται στο υπό διαβούλευση σχέδιο. Στον υφιστάμενο ν.4014/2011 είναι η περίπτωση β.ββ')

και οι ως άνω μεταβολές επιφέρουν αλλαγή της ακριβούς επιφάνειας επέμβασης επί δασών, δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων ή δημόσιων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν.998/1979 όπως ισχύει, τότε η αρμόδια δασική αρχή ενημερώνει το αρχείο της χωρίς να απαιτείται άλλη τροποποίηση της έγκρισης επέμβασης που έχει ενσωματωθεί στην ΑΕΠΟ, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 45 του ν.998/1979. Στις περιπτώσεις αυτές οι σχετικές διαδικασίες που έπονται της έγκρισης επέμβασης, περιλαμβανομένων της πράξης πληροφοριακού χαρακτήρα, του πρωτοκόλλου εγκατάστασης και της έγκρισης των οριστικών μελετών δασικής οδοποιίας, αποκατάστασης και αναδάσωσης χωρούν επί τη βάση του κατά τα ανωτέρω ενημερωμένου φακέλου.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων είναι δυνατό να καθορίζονται αναλυτικότερα περιπτώσεις μεταβολών της παρούσας παραγράφου για τις οποίες δεν απαιτείται υποβολή φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ».

Περίπτωση β.ββ. της παρ. 2 του άρ. 6 ν.4014/2011

Σημαντική παρατήρηση

Θα πρέπει να ζητείται νέα ΜΠΕ μόνο εφόσον οι ουσιώδεις μεταβολές των επιπτώσεων είναι επί τα χείρω. Χαρακτηριστικό παράδειγμα βελτίωσης όπου δεν θα πρέπει να ζητείται νέα ΜΠΕ, αποτελεί η μείωση του πλήθους των ανεμογεννητριών με αύξηση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών και την αλλαγή της οδοποιίας εντός του ευρύτερου πολυγώνου.

Προτείνεται λοιπόν η εξής αλλαγή:

«ββ) είτε ότι λόγω των διαφοροποιήσεων επέρχεται ουσιώδης επί τα χείρω μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ και εκκινεί η διαδικασία των άρθρων 3 ή 4, κατά περίπτωση».

Ανάγκη τροποποίησης του άρ. 7 του ν. 4041/2011

Σήμερα όταν υποβάλλεται Φάκελος Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού η περιβαλλοντική αρχή απλά τον παραλαμβάνει χωρίς άλλη απάντηση, γεγονός που καταλείπει στον επενδυτή ένα υψηλό ρίσκο να κριθεί εκ των υστέρων, σε κάποιο άγνωστο μελλοντικό χρόνο, ότι τελικώς απαιτείτο τροποποίηση της ΑΕΠΟ. Για την άρση αυτής της αβεβαιότητας προτείνεται η προσθήκη νέους εδαφίου στην παρ. 1 του άρ. 7 του ν.4041/2011 ως ακολούθως:

«1. α) Σε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δύναται, πριν από την έναρξη της κατασκευής, να υποβάλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 του παρόντος, με τον οποίο τεκμηριώνεται ότι δεν επέρχονται σημαντικές αρνητικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και, επομένως, εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με την ισχύουσα ΑΕΠΟ. Ο φάκελος αυτός αποτελεί στοιχείο για την ενημέρωση του φακέλου της ΜΠΕ. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή οφείλει να αποφασίσει εντός ρητής και αποκλειστικής προθεσμίας ενός μήνα εάν απαιτείται υποβολή φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ, οπότε και ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 6, ή εάν δεν απαιτείται τροποποίηση της ισχύουσας ΑΕΠΟ. Εάν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τότε τεκμαίρεται ότι δεν απαιτείται τροποποίηση της ισχύουσας ΑΕΠΟ.

16. Σε περίπτωση ανάγκης διαφοροποίησης του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας κατά τη φάση της κατασκευής λόγω απρόβλεπτων γεωλογικών συνθηκών ή άλλων αστάθμητων παραγόντων που δεν υπήρχε δυνατότητα να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη του φακέλου της ΜΠΕ και την έκδοση ΑΕΠΟ, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποχρεούται να υποβάλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 του παρόντος, με τον οποίο τεκμηριώνεται ότι δεν επέρχονται σημαντικές αρνητικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και, επομένως, εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με την ισχύουσα ΑΕΠΟ. Ο φάκελος αυτός αποτελεί στοιχείο για την ενημέρωση του φακέλου της ΜΠΕ. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή οφείλει να αποφασίσει εντός ρητής και αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών εάν απαιτείται υποβολή φακέλου τροποποίησης ΑΕΠΟ, οπότε και ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 6 ή εάν δεν απαιτείται τροποποίηση της ισχύουσας ΑΕΠΟ. Εάν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τότε τεκμαίρεται ότι δεν απαιτείται τροποποίηση της ισχύουσας ΑΕΠΟ. Εάν απαιτηθεί τροποποίηση ΑΕΠΟ η κατασκευή δεν διακόπτεται, αλλά εξελίσσεται στα λοιπά τμήματα του υπό κατασκευή έργου, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση ».

ΑΡΘΡΟ 5

Σημαντική παρατήρηση

Στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας θα πρέπει οι δημόσιες αρχές να μην αποκρύπτουν και να μην αμελούν να παραδώσουν στο φορέα του έργου κρίσιμες πληροφορίες και μάλιστα να τις επικαλούνται ακολούθως για αρνητική γνωμοδότηση ή απόρριψη του έργου.

Για αυτό η παρ. 1 του άρ. 11 του ν.4014/2011 πρέπει να τροποποιηθεί ως ακολούθως:

*«1. Οι δημόσιες αρχές **υποχρεούνται να** παρέχουν στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας όλες τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση των προβλεπόμενων μελετών. **Οι δημόσιες αρχές δεν δύναται να επικαλεστούν κατά τη γνωμοδότησή τους ή την απόφασή τους πληροφορίες, ιδίως περιβαλλοντικού χαρακτήρα, ή γεωχωρικά δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους και δεν παρείχαν στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, κατά την εκπόνηση των προβλεπόμενων μελετών. Από τη υποχρέωση των δύο προηγούμενων εδαφίων εξαιρούνται μόνο οι υπηρεσίες εθνικής άμυνας.***

***Ο φορέας του έργου της δραστηριότητας** οφείλει να παραδώσει στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή τις μελέτες και το σύνολο των πληροφοριών, ιδίως των περιβαλλοντικών, που έχει συλλέξει για την πραγματοποίησή των ανωτέρω μελετών, με ρητή αναφορά στις πηγές από τις οποίες προήλθε η πληροφορία αυτή».*

ΑΡΘΡΟ 6

Παράγραφος 3 (άρ. 13, παρ. 3 του ν.4014/2011)

Δεν θα πρέπει να είναι "υποχρεωτική" η παρουσία των φορέων που δεν γνωμοδότησαν στο ΚΕΣΠΑ ή το ΠΕΣΠΑ, διότι αυτό μπορεί να οδηγεί σε διαρκείς αναβολές εξέτασης λόγω απουσιών.

Για αυτό προτείνονται οι εξής διορθώσεις:

*«3. Ενώπιον του ΚΕΣΠΑ ή του ΠΕΣΠΑ ~~συμμετέχουν~~ **καλούνται** υποχρεωτικά οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων των δημοσίων φορέων ή υπηρεσιών, οι οποίες δεν υπέβαλαν εμπροθέσμως τη γνωμοδότησή τους, προκειμένου να γνωμοδοτήσουν επί των ζητημάτων αρμοδιότητάς τους που συνδέονται άμεσα με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για το υπό κρίση έργο ή δραστηριότητα.*

Ομοίως, ενώπιον του ΚΕΣΠΑ ή του ΠΕΣΠΑ ~~καλούνται και συμμετέχουν~~ υποχρεωτικά οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων των δημοσίων φορέων ή υπηρεσιών που υπέβαλαν αρνητική γνωμοδότηση, προκειμένου το αρμόδιο Συμβούλιο να αποφασίσει εάν θα την κάνει αποδεκτή ή όχι, με την επιφύλαξη της σύμφωνης γνώμης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος.»

ΑΡΘΡΟ 7

Αρ. 16, παρ. 7 του Ν4014/11

Η δυνατότητα που δίνεται στο φορέα του έργου να αναθέτει σε οποιαδήποτε φάση της διαδικασίας με δική του πρωτοβουλία και με ελεύθερη επιλογή αξιολογητή δημιουργεί υπόνοιες κατάργησης της διοίκησης και σύγκρουσης με τις αρχές διαφάνειας και αμεροληψίας με αποτέλεσμα να ενισχύει τις ψευδείς εντυπώσεις ενάντια τις Α.Π.Ε, που ορισμένοι προσπαθούν να εμποδίσουν. Ως εκ τούτου η διάταξη αυτή θα μπορούσε να προκαλέσει πριν ακόμα εφαρμοστεί περισσότερα προβλήματα από αυτά που επιδιώκει να λύσει, ιδιαίτερα καθώς η σύσταση του Μητρώου Αξιολογητών εκκρεμεί από το 2011.

Κατ' ελάχιστον χρειάζεται να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της διοίκησης σε αίτημα του φορέα για ανάθεση σε αξιολογητή ή η επιλογή του να γίνεται και στην περίπτωση αυτή με κλήρωση..

Αρ. 16, παρ. 9 του Ν4014/11

Προβληματική η εξαίρεση των αξιολογητών από τις προθεσμίες. Θα μπορούσε τουλάχιστον να υπάρχουν συγκεκριμένες κυρώσεις για τον αξιολογητή σε περίπτωση υπέρβασης των προθεσμιών.

ΑΡΘΡΟ 9

Σημαντική παρατήρηση

Η **παράγραφος 6** είναι σε αντίθετη κατεύθυνση προς το αίτημα της απλοποίησης. Με την παράγραφο αυτή καθίσταται πλέον υποχρεωτική η γνώμη του ΚΑΣ για όλα τα έργα Α1 και Α2. Αυτό είναι εξαιρετικά υπερβολικό και θα δημιουργήσει τεράστιες καθυστερήσεις. Ακόμα και αν η αρχαιολογική υπηρεσία επιθυμεί κάτι τέτοιο, δεν πρέπει αυτό να ρυθμιστεί στο νόμο. Η αρχαιολογική υπηρεσία πάντα έχει τη δυνατότητα να κρίνει κατά περίπτωση ποιο έργο θα διαβιβαστεί στο ΚΑΣ και ποιο όχι. Με την προωθούμενη ρύθμιση ακόμα και ένα έργο Α1 ή Α2 που δεν έχει καμία εμπλοκή με την αρχαιολογική υπηρεσία, απέχει δεκάδες χιλιόμετρα από σημείο ενδιαφέροντος της και δεν έχει καμία επαφή ή συσχέτιση με τέτοιο σημείο, ακόμα και ένα τέτοιο έργο θα πρέπει να παραπεμφθεί στο ΚΑΣ!

Δεύτερον: Ακόμα χειρότερη είναι η ρύθμιση ότι δεν υπάρχει καμία προθεσμία για τη συνεδρίαση του ΚΑΣ. Υπενθυμίζεται ότι με το σχέδιο νόμου και ειδικά το άρθρο 12 εισάγεται αυστηρή ποινή ενάντια τους επενδυτές οι οποίοι θα χάσουν την άδεια τους εάν δεν έχουν λάβει ΑΕΠΟ και Οριστική Προσφορά Σύνδεσης εντός 3 ετών. Είναι προφανές ότι μόνο η διάταξη του παρόντος άρθρου 6 προσθέτει καθυστέρηση στη διαδικασία που – με βάση την εμπειρία– ξεπερνά τους πολλούς μήνες.

Τρίτον: Η διάταξη δημιουργεί σύγχυση σε σχέση με την διάταξη για σύγκλιση του ΚΕΣΠΑ εντός 20 ημερών (περίπτωση β.δδ της παρ.2 του άρ. 3 του ν.4014/2011). Είναι ορατός πλέον ο κίνδυνος ότι η διάταξη για το ΚΕΣΠΑ θα καταστεί ανενεργή διότι αν το ΚΑΣ δεν υπόκειται σε

καμία προθεσμία, είναι αμφίβολο αν η περιβαλλοντική αρχή θα μπορεί να συγκαλέσει το ΚΕΣΠΑ καλώντας την αρχαιολογική υπηρεσία.

Για όλους αυτούς τους λόγους πρέπει να διαγραφούν τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 6.

~~«Η σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου εδαφίου επέχει θέση απόφασης έγκρισης, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 10, 12 και 13 του ν. 3028/2002 (Α 152). **Ειδικά για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων ή δραστηριοτήτων κατάταξης Α1 και Α2 απαιτείται απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά από γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου ή του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αποκλειστικές προθεσμίες των άρθρων 3 και 4 αναφέρονται στην διαβίβαση της εισήγησης στα Κεντρικά Γνωμοδοτικά Όργανα.**».~~

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Το νέο μοντέλο φαίνεται σαφώς πιο αποτελεσματικό και λειτουργικό. Υπάρχει όμως το ενδεχόμενο να συνεχιστεί η πολυδιάσπαση και η εξάρτηση του νέου Φορέα από τις Επιτροπές Διαχείρισης των ΜΔΠΠ του **άρθρου 35**. Θεωρούμε ότι η συγκρότηση, η στελέχωση και η λειτουργική επάρκεια του νέου Φορέα θα πρέπει να είναι απόλυτη προτεραιότητα και όταν αυτή επιτευχθεί να ακολουθήσει άμεσα η συγκρότηση των Επιτροπών. Περαιτέρω, θεωρούμε ότι οι Επιτροπές δεν θα πρέπει να είναι τόσο πολυμελείς όσο προτείνονται ή εναλλακτικά να αφορούν ομάδες Μονάδων Διαχείρισης. Τέλος, για την αποφυγή σύγχυσης θα πρέπει να επιλεγεί ένα όνομα για αυτές τις Επιτροπές που δεν θα περιλαμβάνει τον όρο «Διαχείριση» δεδομένου ότι ο ρόλος του είναι συμβουλευτικός και η συμμετοχή σε αυτές εθελοντική. Πιθανοί ότι είναι Συμβουλευτική Επιτροπή στην ΜΔΠΠ ή Επιτροπή Διαβούλευσης στην ΜΔΠΠ ή Εθελοντική Επιτροπή στην ΜΔΠΠ.

Στο **άρθρο 41** θεωρούμε ότι θα πρέπει να μπορούν να εγγράφονται στο μητρώο του ΟΦΥΠΕΚΑ και ΜΚΟ που έχουν στον καταστατικό σκοπό τους την **αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής** δεδομένου ότι αυτή είναι η μεγαλύτερη απειλή για τη βιοποικιλότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΖΩΝΕΣ ΕΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΑΡΘΡΟ 44

Τροποποίηση του π.δ. 59/2018 ως προς το Άρθρο 14γ Ζώνη διαχείρισης οικοτόπων και ειδών

Στο υπ' αριθμ. (34) Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), να προστεθεί:
«περιλαμβανομένων των συνοδών τους έργων»

ΑΡΘΡΟ 46

Σημαντική παρατήρηση

Με το άρθρο 46 -σε συνδυασμό με το άρθρο 45- επέρχονται σημαντικές αλλαγές στο χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών.

Πλέον οι εν δυνάμει χαρακτηρισμοί είναι: Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών (ΠΠΟΕ), Εθνικό Πάρκο (ΕΠ), Καταφύγιο Άγριας Ζωής (ΚΑΖ), Προστατευόμενα Τοπία και Φυσικοί Σχηματισμοί (ΠΤ&ΦΣ).

Επιπλέον οι όροι Ζώνη Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, Ζώνη Προστασίας της Φύσης, Ζώνη Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών και Ζώνη Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων αφορούν περιγραφή γενικών κατηγοριών χρήσεων γης.

Η αξιολόγηση των σχετικών διατάξεων δεν μπορεί να γίνει ανεξάρτητα από την έντονη συζήτηση που γίνεται περί των δήθεν καταστροφικών επιπτώσεων των αιολικών πάρκων. Δυστυχώς, όλοι έχουμε γίνει μάρτυρες φαινομένων λαϊκισμού και ισοπέδωσης ή και ενεργειών που αποσκοπούν στην άσκηση πολιτικής πίεσης και υπονόμησης της ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, οι προωθούμενες τροποποιήσεις δεν θα πρέπει να αφήνουν περιθώρια να ερμηνευθούν ως πολιτική υποχώρηση στο λαϊκισμό ούτε θα πρέπει να επιτρέπουν τη ριζική ανατροπή της κλιματικής πολιτικής. Εκφράζουμε την έντονη ανησυχία μας ότι αυτός ο κίνδυνος είναι ορατός.

Για αυτό θα πρέπει οπωσδήποτε να επέλθουν τουλάχιστον δύο σημαντικές αλλαγές στο άρθρο 46.

- 1) Πρέπει να επανέλθει οπωσδήποτε η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν.1650/1986 που καταργείται με το σχέδιο νόμου, ως παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στις περιοχές: (α) των παραγράφων 1 και 2, με την εξαίρεση τμημάτων τους που αποτελούν ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης προστασίας της φύσης των παραγράφων 14α και 14β του π.δ. 59/2018 όπως ισχύει, υγροτόπων διεθνούς σημασίας (υγρότοποι RAMSAR) και οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και (β) στις γειτονικές εκτάσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 18,

επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως μέσο για την προστασία του κλίματος, εφόσον με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα πλαίσια της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού, διασφαλίζεται η διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής».

Υπενθυμίζεται -διότι έχει σημασία- ότι η διάταξη αυτή εισήχθη το 2011 με το άρθρο 5 του ν.3937/2011.

- 2) Δεν θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να ορίζονται ζώνες προστασίας οικοτόπων και ειδών ή ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων και να απαγορεύονται επιλεκτικά από αυτές τις χρήσεις οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ (34). Έτσι θα αποφευχθεί η εμπραθής αντιμετώπιση της αιολικής ενέργειας. Για αυτό η παρ. 4 πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής:

*«4. Οι χρήσεις γης στις περιοχές αυτές ορίζονται είτε στο σύνολό τους, είτε κατά ζώνες. Για τις περιοχές της παρ. 1 του παρόντος ~~μπορούν να~~ ορίζονται ως χρήσεις γης **το σύνολο των χρήσεων μιας** από τις παρακάτω γενικές κατηγορίες χρήσεων του π.δ. 59/2018: Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης, ζώνη προστασίας της φύσης, ζώνη διαχείρισης οικοτόπων και ειδών και ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων. Στις περιοχές της παρ. 2, στο βαθμό που δεν συμπίπτουν εδαφικά με περιοχές της παρ. 1, όπως και στις εκτάσεις της παρ. 3 του άρθρου 18 του παρόντος, ορίζονται χρήσεις γης είτε από τις παραπάνω, είτε από τις λοιπές γενικές κατηγορίες χρήσεων του π.δ. 59/2018».*

ΑΡΘΡΟ 47

Σημαντική παρατήρηση

Οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες δεν πρέπει να αποτελούν μονομερή άσκηση περιβαλλοντικού λαϊκισμού που εκτελούνται εν κενώ. Αντίθετα πρέπει να αποτελούν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης θα πρέπει να διασφαλίζουν την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ισορροπία. Για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική και τεκμηριωμένη εκτίμηση των επιπτώσεων των μέτρων που προτείνουν στην ανάπτυξη και την κοινωνία και θα πρέπει κατά την εκπόνηση και την έγκρισή τους να διασφαλίζεται η εμπλοκή των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ.

Για αυτό **θα πρέπει οπωσδήποτε να επέλθουν τουλάχιστον τρεις σημαντικές αλλαγές στο άρθρο 47.**

- 1) Η παράγραφος 2 πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής:

*«2. Τα σχέδια διαχείρισης και τα προεδρικά διατάγματα της προηγούμενης παραγράφου καταρτίζονται κατόπιν ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, η οποία τίθεται υποχρεωτικώς σε δημόσια διαβούλευση και εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχουν στο περιβάλλον και ειδικότερα στο προστατευτέο αντικείμενο, **στους στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής, στην ανάπτυξη και στην κοινωνική συνοχή** τα προτεινόμενα μέτρα και ιδίως οι όροι και περιορισμοί δραστηριοτήτων που προτείνει, σε συνδυασμό με τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες, όπως αυτές θα προκύπτουν από τις προτεινόμενες χρήσεις γης.*

Επίσης.....».

- 2) Η παράγραφος 4 πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής:

*«4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε εφαρμογή της αντίστοιχης ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης και σε συνδυασμό με το αντίστοιχο σχέδιο διαχείρισης, γίνεται ο χαρακτηρισμός των προστατευόμενων περιοχών της παρ. 1 και της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 19, καθώς και η οριοθέτηση και ο καθορισμός χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μέσα σε αυτές. Η ανάθεση της σύνταξης ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης και η τελική έγκρισή της πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας **ύστερα από γνώμη του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής, του Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Γενικού Διευθυντή Ενέργειας και του Γενικού Διευθυντή Χωρικού Σχεδιασμού.** Όταν στην προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνονται».*

- 3) Η παράγραφος 6 πρέπει να τροποποιηθεί ως ακολούθως. Η διατύπωση του σχεδίου, η οποία αναπαράγει επί της ουσίας τη σημερινή διατύπωση, είναι εντελώς ασαφής ως προς το χρονικό σημείο πέραν του οποίου έχει ο Υπουργός το δικαίωμα να εκδίδει προσωρινές αποφάσεις προστασίας χωρίς Π.Δ. Εκ της λογικής και της φύσεως και του περιεχομένου της απόφασης αυτής, είναι προφανές ότι αυτή δεν μπορεί να εκδοθεί χωρίς την ύπαρξη εγκεκριμένης ΕΠΜ, διότι διαφορετικά δεν είναι δυνατό να γνωρίζει ο Υπουργός τι μέτρα πρέπει να λάβει. Προτείνεται λοιπόν η ακόλουθη διόρθωση:

*«6. Για περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, για τα οποία **έχει εγκριθεί ειδική περιβαλλοντική μελέτη με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά την παρ. 4 και έχει** αρχίσει η διαδικασία χαρακτηρισμού με προεδρικό διάταγμα και έως ότου εκδοθεί η πράξη χαρακτηρισμού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας με απόφαση του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζει όρους και περιορισμούς για επεμβάσεις και δραστηριότητες που είναι δυνατόν να έχουν βλαπτική επίδραση στις παραπάνω περιοχές, στοιχεία ή σύνολα. Η ισχύς της υπουργικής αυτής απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται, με όμοια υπουργική απόφαση, για ένα ακόμη έτος».*

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΡΘΡΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Α.Π.Ε. ΣΕ ΔΙΑΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Όπως είναι γνωστό, η μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων (σ.σ. τόσο δημοσίων όσο και ιδιωτικών) απαγορεύεται, εκτός αν προέχει για την Εθνική Οικονομία η αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη τους χρήση, που την επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον, όπως προβλέπει το άρθρο 24 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Η δημιουργία εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. εντός δασών και δασικών εκτάσεων θεωρούμενη ως σκοπός δημοσίου συμφέροντος, είναι σήμερα καταρχήν επιτρεπτή στη χώρα μας. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή ΣΗΘΥΑ, καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας πρόσβασης και των έργων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον έχει επιτραπεί επ' αυτών η εκτέλεση έργων σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α').

Η ανάπτυξη των Α.Π.Ε. κωλύεται ωστόσο ουσιωδώς σε διακατεχόμενα δάση ή δασικές εκτάσεις, που αποτελούν, ως γνωστόν, το περίπου 5% των δασών της χώρας. Συγκεκριμένα, η προσκόμιση της γνώμης του διακατόχου (ακόμα και αρνητικής), η οποία ζητείται σήμερα για επέμβαση σε διακατεχόμενα δάση ή δασικές εκτάσεις, είναι στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων αδύνατη για τους λόγους που εξηγούνται ακολούθως. Θεωρούμε λοιπόν ότι η απαίτηση να υπάρχει η γνώμη του διακατόχου δεν θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για την επέμβαση.

Περαιτέρω, το καθεστώς κατάργησης αναγνωρισμένων δικαιωμάτων διακατοχής προβλέπεται στο άρθρο 13 του ν. 3208/2003, μόνον όμως υπέρ του Δημοσίου. Δεν ρυθμίζεται η συχνή περίπτωση της αδυναμίας προσδιορισμού των δικαιούχων διακατοχικών δικαιωμάτων στα δασοκτήματα τα οποία ωστόσο μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη Α.Π.Ε. Και τούτο διότι οι τίτλοι της διακατοχής ανάγονται στον 19^ο αιώνα και έτσι οι συγκληρονόμοι είναι σήμερα πολυάριθμοι, εν' πολλοίς άγνωστοι στις δασικές υπηρεσίες, ώστε να είναι άκρως απίθανο να μπορέσουν να εντοπισθούν όλοι. Είναι χαρακτηριστικό ότι για διακατοχή διαφιλονικούμενου δάσους γίνεται για πρώτη φορά λόγος στο διάταγμα της 17/29 Νοεμβρίου 1836 που αποτελεί την αρχική πηγή της έννοιας και του περιεχομένου της.

Για την επίλυση του προβλήματος προτείνεται να προστεθεί στη συνέχεια του άρθρου 13 του ν.3208/2003, ειδική διάταξη ως άρθρο 13Α το οποίο θα ρυθμίζει τη διαδικασία πρόσκαιρης κατάργησης των δικαιωμάτων διακατοχής χάριν της ανάπτυξης έργων Α.Π.Ε. στις αντίστοιχες δασικές εκτάσεις. Περαιτέρω, με τη διάταξη ρυθμίζεται μέσω ιδίως της παρακατάθεσης του ανταλλάγματος σε περίπτωση άγνωστων δικαιούχων των προς κατάργηση διακατοχικών δικαιωμάτων. Κατά τα λοιπά η διαδικασία που προτείνεται ομοιάζει με ορισμένες παραλλαγές στην ήδη προβλεπόμενη του άρθρου 13 του ν. 3208/2003.

Μάλιστα θεωρούμε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση θα μπορούσε να αποσαφηνίσει ότι:

- η προβλεπόμενη στην παρ. 4 αίτηση για την έκδοση της απόφασης πρόσκαιρης των δικαιωμάτων διακατοχής μπορεί να υποβληθεί από τον ασκούντα τη δραστηριότητα σε

οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας αδειοδότησης του έργου, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου μετά την έκδοση του πρωτοκόλλου εγκατάστασης.

- οι διατάξεις του νέου άρθρου 13Α ισχύουν και εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις ήδη αδειοδοτηθέντων έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.

Θεωρούμε ότι η διευκρίνιση είναι χρήσιμη για την αποφυγή μακρών δικαστικών διαμαχών που άρχονται σε μεταγενέστερο στάδιο (π.χ. κατασκευής) και δύνανται να καθυστερήσουν την υλοποίηση ενός έργου καθιστώντας άνευ αντικειμένου τις διοικητικές άδειες που έχει νομίμως λάβει ο κάτοχός του.

Το περιεχόμενο της προτεινόμενης διάταξης έχει ως ακολούθως:

Άρθρο.....

Στο ν. ν.3208/2003 όπως ισχύει προστίθεται νέο άρθρο 13^Α ως ακολούθως:

«Άρθρο 13Α - Κατάργηση δικαιωμάτων διακατοχής για την εγκατάσταση έργων Α.Π.Ε.

1. Τα δικαιώματα διακατοχής τα οποία εμπίπτουν στην παρ. 1 του άρθρου 13 μπορεί επίσης να καταργούνται και υπέρ κατόχων άδειας παραγωγής από Α.Π.Ε. ή εξαίρεσης από άδεια παραγωγής. Η κατάργηση είναι πρόσκαιρη και διαρκεί μέχρι εξάντλησης της ισχύος της άδειας παραγωγής ή της εξαίρεσης, οπότε και τα δικαιώματα διακατοχής αναβιώνουν. Για την καταβαλλόμενη αποζημίωση έχει εφαρμογή το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13.

2. Η κατάργηση των δικαιωμάτων εκτείνεται στο τμήμα του δασοκτήματος για το οποίο εκδίδεται έγκριση επέμβασης υπέρ του παραγωγού Α.Π.Ε. και το οποίο απαιτείται για την εγκατάσταση της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ως άνω προσωρινή κατάργηση των δικαιωμάτων διακατοχής δεν αποτελεί κατάτμηση δασικής έκτασης και δεν υπάγεται στις σχετικές διατάξεις για την κατάτμηση δάσους ή δασικής έκτασης.

3. Για την κατάργηση σύμφωνα με την παρ. 1 εκδίδεται απόφαση του Γενικού Δ/ντου Δασών, που έχει το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρ. 2 εδ. α' του άρθρου 13 του παρόντος νόμου. Η απόφαση μεταγράφεται με επιμέλεια του ασκούντος την δραστηριότητα και κοινοποιείται στον οικείο Δασάρχη.

4. Για την έκδοση της απόφασης κατάργησης του παρόντος άρθρου, ο ασκών τη δραστηριότητα υποβάλλει σχετική αίτηση προς τον κατά τόπο αρμόδιο οικείο Δασάρχη. Η κατά τα άνω αίτηση μπορεί να υποβληθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας αδειοδότησης του έργου, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου μετά την έκδοση του πρωτοκόλλου εγκατάστασης. Ο Δασάρχης διαβιβάζει υποχρεωτικά την αίτηση στον Γεν. Δ/ντη Δασών συνοδευόμενη από έκθεση υπολογισμού του ανταλλάγματος του τμήματος του δασοκτήματος για το οποίο ζητείται η άρση των δικαιωμάτων διακατοχής. Η αίτηση και η έκθεση του Δασάρχη επιδίδονται, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στους διακατόχους με επιμέλεια και δαπάνη του αιτούντος.

5. Προκειμένου περί διακατόχων των οποίων τα στοιχεία είναι άγνωστα, ανακοίνωση με περιγραφή της έκτασης, του φορέα του έργου καθώς και το αντάλλαγμα που περιέχει η έκθεση του Δασαρχείου, αφενός αναρτάται στο κατάστημα του τελευταίου και στο Δημοτικό κατάστημα

του Δήμου στην εδαφική περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το δασοκτήμα, αφετέρου δημοσιεύεται με μέριμνα και δαπάνη του αιτούντος σε δυο ημερήσιες εφημερίδες, από τις οποίες η μία πρέπει να εκδίδεται στην Αθήνα και η άλλη στην περιφέρεια της εκάστοτε αρμόδιας δασικής υπηρεσίας, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 14 παρ. 2 του ν. 998/1979. Στην περίπτωση αυτή, η επίδοση θεωρείται ότι έχει συντελεστεί από την ημερομηνία της τελευταίας δημοσίευσης του προηγούμενου εδαφίου.

6. Κάθε διακάτοχος μπορεί να προσφύγει, ως προς το ποσό του ανταλλάγματος και μόνον, στα αρμόδια πολιτικά δικαστήρια σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2882/2001 (ΦΕΚ Α' 17) εντός δύο (2) μηνών από την κατά τα ανωτέρω επίδοση. Η απόφαση που εκδίδεται είναι αμετάκλητη.

7. Μετά την έκδοση της απόφασης κατάργησης, ο ασκών την δραστηριότητα καταβάλλει στον διακάτοχο το ποσό που προσδιορίζεται στην έκθεση υπολογισμού ανταλλάγματος και αν αυτός αποκρούσει την καταβολή ή αν οι διακάτοχοι είναι άγνωστοι, προβαίνει σε δημόσια κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Μέχρι την καταβολή ή την παρακατάθεση του ανταλλάγματος διατηρούνται τα δικαιώματα διακατοχής. Η απόφαση ανακαλείται όμως εφόσον εντός ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου δικαστηρίου επί διαφοράς ως προς το ποσό του ανταλλάγματος, ο ασκών τη δραστηριότητα δεν καταβάλει ή δεν παρακαταθέσει το τυχόν επιπλέον ποσό που θα καθοριστεί.

8. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε κάθε στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, ακόμα και μετά την έκδοση πρωτοκόλλου εγκατάστασης, καθώς και σε ήδη αδειοδοτηθέντες σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.».

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΑΡΘΡΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΓΗ ΥΨΗΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε ΑΓΥΠ επιτρέπεται από τη νομοθεσία. Η δυνατότητα αυτή επαναλήφθηκε και στο πρόσφατο νν.4643/2019, άρθρο 24, που τροποποίησε τη περίπτωση α' της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998.

Επικουρικά σημειώνουμε ότι, ήδη από το 2008 όταν θεσπίσθηκε το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο των Α.Π.Ε., η Υποστηρικτική Μελέτη του είχε διαπιστώσει ότι «δεν υφίσταται κανενός είδους λειτουργική ασυμβατότητα» μεταξύ αιολικών πάρκων και ΑΓΥΠ, παρόλο που τότε (το 2008) δεν είχε ακόμα προβλεφθεί η εγκατάστασή τους σε τέτοιες γαίες. Για αυτό και η Μελέτη είχε προτείνει ρητά ότι «... θα πρέπει να προωθηθεί νομοθετική ρύθμιση για την άρση αυτής της αντίφασης, ώστε να επιτρέπεται η εγκατάσταση ΑΠΕ υπό όρους στις περιοχές αυτές». Πράγματι προωθήθηκε αργότερα και εφαρμόσθηκε σχετική διάταξη που έχει ήδη επιτρέψει την αδειοδότηση και ωρίμανση μερικών αιολικών πάρκων σε περιοχές ΑΓΥΠ.

Όμως, έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο πολεοδομικές υπηρεσίες να γνωμοδοτούν θετικά στο πλαίσιο της ΑΕΠΟ για την εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε ΑΓΥΠ, αλλά να θεωρούν ότι απαγορεύεται η έκδοση άδειας δόμησης.

Το πρόβλημα φαίνεται ότι ανακύπτει από την διατύπωση της περίπτωσης α' της παραγράφου 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 όπως ισχύει¹, η οποία θέτει χωρικούς περιορισμούς (αποστάσεις από οδούς) για τη χορήγηση άδειας δόμησης εντός ΑΓΥΠ. Κανονικά, η συγκεκριμένη προστατευτική διάταξη δεν θα έπρεπε να κωλύει τη χορήγηση αδειών δόμησης για την εγκατάσταση αιολικών πάρκων αφού, κανονικώς, επικρατεί -ως ειδικότερη- η διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998, η οποία επιτρέπει την εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε ΑΓΥΠ.

Ωστόσο, προκειμένου να αρθεί κάθε αμφιβολία είναι απαραίτητο να προστεθεί επειγόντως ειδική διάταξη στο ν. 4178/2013 με το ακόλουθο περιεχόμενο, ώστε να επιλυθεί με σαφήνεια η αντιφατική διατύπωση των δύο νομοθετημάτων.

¹ Η διάταξη αυτή, έχει ως εξής:

11. α. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη η χορήγηση έγκρισης δόμησης και άδειας δόμησης σε ακίνητα εντός εκτάσεων Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας εφόσον αυτά έχουν πρόσωπο σε εθνικές, επαρχιακές και δημοτικές οδούς ή και βρίσκονται εντός αποστάσεως διακοσίων (200) μέτρων από τον άξονα εθνικών, επαρχιακών οδών και εκατόν πενήντα (150) μέτρων από τον άξονα των δημοτικών οδών. Η έγκριση δόμησης και η άδεια δόμησης σε περιπτώσεις χαρακτηρισμού περιοχής ως γη υψηλής παραγωγικότητας με την έγκριση Γ.Π.Σ. ή Ζ.Ο.Ε. χορηγείται σύμφωνα με τις χρήσεις γης και του όρους δόμησης που ίσχυαν πριν την έκδοση αυτών και μόνο επί ακινήτων που έχουν πρόσωπο σε εθνικές και επαρχιακές οδούς ή και βρίσκονται εντός αποστάσεως διακοσίων (200) μέτρων για τον άξονα αυτών, κατά τα ανωτέρω. Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή έως την έκδοση της προβλεπόμενης της σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 56 του Ν. 2637/1998.

«3. Μετά την περίπτωση α' της παραγράφου 11 του άρθρου 51 του Ν.4178/2013 (ΦΕΚ Α'174), προστίθεται νέα περίπτωση α1' ως εξής:

“α1. Ειδικώς επιτρέπεται η χορήγηση έγκρισης δόμησης και άδειας δόμησης στα αγροτεμάχια και τις περιοχές που χαρακτηρίζονται ή έχουν καθορισθεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας χωρίς τους χωρικούς περιορισμούς της προηγούμενης περίπτωσης α', για τα έργα, περιλαμβανομένων των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και των συνοδών αυτών εγκαταστάσεων, που η εγκατάστασή τους εντός των αγροτεμαχίων και των περιοχών αυτών επιτρέπεται κατά την περίπτωση α' της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200) όπως ισχύει.” ».